

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

16. listopadu 2010(*)

„Řízení o předběžné otázce – Soudní spolupráce v trestní oblasti – Evropský zatýkací rozkaz – Rámcové rozhodnutí 2002/584/SVV – Článek 3 bod 2 – Ne bis in idem – Pojem ‚stejný čin‘ – Možnost vykonávajícího justičního orgánu odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu – Konečné rozhodnutí vydané ve vystavujícím členském státě – Držení omamných látek – Obchod s omamnými látkami – Zločinné spolčení“

Ve věci C-261/09,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 35 EU, podaná rozhodnutím Oberlandesgericht Stuttgart (Německo) ze dne 29. června 2009, došlým Soudnímu dvoru dne 14. července 2009, v řízení, jehož předmětem je výkon evropského zatýkacího rozkazu vystaveného na

Gaetana Mantella,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení V. Skouris, předseda, A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts a J.-C. Bonichot, předsedové senátů, M. Ilešič, J. Malenovský, U. Löhms, E. Levits, A. Ó Caoimh, L. Bay Larsen, C. Toader (zpravodaj) a M. Berger, soudci,

generální advokát: Y. Bot,

vedoucí soudní kanceláře: B. Fülöp, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 6. července 2010,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za německou vládu S. Unzeitig a J. Möllerem, jako zmocněnci,
- za českou vládu M. Smolkem, jako zmocněncem,
- za řeckou vládu T. Papadopoulou a G. Karipsiadisem, jako zmocněnci,
- za španělskou vládu M. Muñoz Pérezem, jako zmocněncem,
- za francouzskou vládu G. de Berguesem a B. Beaupère-Manokha, jako zmocněnci,
- za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s P. Gentilim, avvocato dello Stato,
- za nizozemskou vládu M. de Ree, jako zmocněnkyní,
- za polskou vládu M. Dowgielewiczem, jako zmocněncem,
- za švédskou vládu A. Falk a C. Meyer-Seitz, jako zmocněnkyněmi,
- za vládu Spojeného království S. Hathawayem, jako zmocněncem, ve spolupráci s S. Lee, barrister,
- za Evropskou komisi S. Grünheid a R. Troostersem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 7. září 2010,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 3 odst. 2 rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (Úř. věst. L 190, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 34; dále jen „rámcové rozhodnutí“), zejména pak zásady *ne bis in idem*.
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci výkonu evropského zatýkacího rozkazu v Německu vztahujícího se k trestním řízením zahájeným italskými orgány vůči G. Mantellovi a 76 dalším osobám, které jsou podezřelé z organizování obchodu s kokainem v regionu Vittoria (Itálie).

Právní rámec

Právo Unie

- 3 Body 1, 5, 8, 10, jakož i 12 odůvodnění rámcového rozhodnutí zní následovně:
 - „(1) Podle závěrů ze zasedání Evropské rady v Tampere ve dnech 15. a 16. října 1999, a zejména bodu 35 těchto závěrů, by měl být mezi členskými státy zrušen formální postup vydávání osob, které se po vynesení pravomocného [odsuzujícího] rozsudku vyhýbají spravedlnosti, a měly by se urychlit postupy vydávání osob, které jsou podezřelé ze spáchání trestného činu.
 - [...]
 - (5) Z cíle stanoveného pro Evropskou unii stát se prostorem svobody, bezpečnosti a práva vyplývá zrušení vydávání mezi jednotlivými členskými státy a jeho nahrazení systémem předávání mezi justičními orgány. Dále zavedení zjednodušeného systému předávání odsouzených nebo podezřelých osob za účelem trestního řízení nebo výkonu soudních rozhodnutí ve věcech trestních umožňuje odstranit složitost a možné prodlení spojené se stávajícími postupy vydávání. Tradiční vztahy spolupráce, které až dosud převládaly mezi jednotlivými členskými státy, by měly být nahrazeny systémem volného pohybu soudních rozhodnutí ve věcech trestních, zahrnujícím jak rozhodnutí předcházející odsouzení, tak i pravomocná rozhodnutí, v prostoru svobody, bezpečnosti a práva.
 - [...]
 - (8) Rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu musí podléhat dostatečné kontrole, což znamená, že justiční orgán členského státu, ve kterém byla vyžádána osoba zatčena, bude muset přijmout rozhodnutí o jejím předání.
 - [...]
 - (10) Mechanismus evropského zatýkacího rozkazu je založen na vysoké úrovni důvěry mezi členskými státy. Jeho provádění lze pozastavit pouze v případě závažného a trvajícího porušování zásad stanovených v čl. 6 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii některým členským státem v případě, že toto porušování Rada zjistila podle čl. 7 odst. 1 uvedené smlouvy s důsledky stanovenými v čl. 7 odst. 2.
 - [...]
 - (12) Toto rámcové rozhodnutí ctí základní práva a zachovává zásady zakotvené v článku 6 Smlouvy o Evropské unii, které jsou vyjádřeny i v Listině základních práv Evropské unie [...], zejména v kapitole IV uvedené listiny. Nic v tomto rámcovém rozhodnutí nelze vykládat tak, že zakazuje odmítnout předání osoby, na kterou byl vydán evropský zatýkací rozkaz, existují-li na základě objektivních skutečností důvody domnívat se, že uvedený zatýkací rozkaz byl vydán za účelem

stíhání nebo potrestání této osoby na základě jejího pohlaví, rasy, náboženství, etnického původu, státní příslušnosti, jazyka, politického přesvědčení nebo sexuální orientace nebo že by postavení této osoby mohlo být pro některý z těchto důvodů zhoršeno.

[...]"

4 Článek 1 rámcového rozhodnutí stanoví:

„1. Evropský zatýkácí rozkaz je soudní rozhodnutí, které vydal některý členský stát proto, aby jiný členský stát zatkl a předal vyžádanou osobu za účelem trestního stíhání nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojené[ho] s odnětím osobní svobody.

2. Členské státy vykonají evropský zatýkácí rozkaz na základě zásady vzájemného uznávání a v souladu s ustanoveními tohoto rámcového rozhodnutí.

3. Tímto rámcovým rozhodnutím není dotčena povinnost ctít základní práva a obecné právní zásady zakotvené v článku 6 Smlouvy o Evropské unii.“

5 Článek 2 odst. 1 a 2 rámcového rozhodnutí zní:

„1. Evropský zatýkácí rozkaz lze vydat v případech jednání, které lze podle práva vystavujícího členského státu potrestat trestem odnětí svobody nebo ochranným opatřením spojeným s odnětím osobní svobody s horní hranicí sazby v délce nejméně 12 měsíců, nebo byl-li již rozsudkem uložen trest nebo nařízeno ochranné opatření, v případě trestu nebo ochranného opatření v délce nejméně čtyř měsíců.

2. Níže uvedené trestné činy, které lze ve vystavujícím členském státě potrestat trestem odnětí svobody nebo ochranným opatřením spojeným s odnětím osobní svobody s horní hranicí sazby v délce nejméně tři roky a které jsou vymezeny právem tohoto členského státu, jsou důvodem pro předání na základě evropského zatýkácího rozkazu podle podmínek tohoto rámcového rozhodnutí a bez ověření oboustranné trestnosti tohoto činu:

– účast na zločinném spolčení,

[...]

– nedovolený obchod s omamnými a psychotropními látkami,

[...]"

6 Článek 3 rámcového rozhodnutí, nadepsaný „Důvody pro povinné odmítnutí výkonu evropského zatýkácího rozkazu“, stanoví:

„Justiční orgán členského státu, který má vykonat zatýkácí rozkaz (dále jen ‚vykonávající justiční orgán‘), odmítne vykonat evropský zatýkácí rozkaz v těchto případech:

[...]

2. pokud má vykonávající justiční orgán informace, že vyžádaná osoba byla pravomocně odsouzená za stejný čin členským státem [trestní stíhání proti vyžádané osobě v některém členském státě za stejný čin skončilo konečným rozhodnutím] za předpokladu, že v případě odsouzení byl trest vykonán, právě je vykonáván nebo podle práva členského státu, ve kterém byl vynesena [odsuzující] rozsudek, ho již nelze vykonat;

[...]"

7 Článek 15 rámcového rozhodnutí, nadepsaný „Rozhodnutí o předání“, stanoví:

„1. Vykonávající justiční orgán rozhodne o předání osoby ve lhůtách a za podmínek stanovených v tomto rámcovém rozhodnutí.

2. Považuje-li vykonávající justiční orgán informace, které mu sdělil vystavující členský stát, za nedostatečné pro to, aby mohl rozhodnout o předání, požádá o neprodlené poskytnutí potřebných doplňujících informací, zejména s ohledem na články 3 až 5 a článek 8, a může stanovit lhůtu, ve které mají být tyto informace dodány, přičemž vezme v úvahu nutnost dodržet lhůtu stanovené v článku 17.

3. Vystavující justiční orgán může kdykoli doručit vykonávajícímu justičnímu orgánu dodatečné užitečné informace.“

- 8 Článek 54 Úmluvy k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích (Úř. věst. 2000, L 239, s. 19; Zvl. vyd. 19/02, s. 9), podepsané v Schengenu (Lucembursko) dne 19. června 1990 (dále jen „ÚPSD“), stanoví:

„Osoba, která byla pravomocně odsouzena jednou smluvní stranou, nemůže být pro tentýž čin stíhána druhou smluvní stranou za předpokladu, že v případě odsouzení již byla vykonána nebo je právě vykonávána sankce, nebo podle práva smluvní strany, ve které byl rozsudek vynesen, již nemůže být vykonána.“

- 9 Článek 57 odst. 1 a 2 ÚPSD stanoví:

„1. Je-li osoba smluvní stranou obviněna z trestného činu a mají-li příslušné orgány této smluvní strany důvod domnívat se, že obvinění se týká téhož trestného činu, za který již dotyčná osoba byla druhou smluvní stranou pravomocně odsouzena, vyžádají si, považují-li to za nutné, u příslušných orgánů smluvní strany, na jejímž území bylo rozhodnutí vydáno, související informace.

2. Vyžádané informace jsou poskytnuty co nejdříve a přihlédne se k nim při rozhodování o dalším pokračování řízení.“

- 10 Z informace o datu vstupu Amsterodamské smlouvy v platnost zveřejněné v *Úředním věstníku Evropských společenství* ze dne 1. května 1999 (Úř. věst. L 114, s. 56) vyplývá, že Spolková republika Německo učinila prohlášení podle čl. 35 odst. 2 EU, kterým uznala pravomoc Soudního dvora rozhodovat o předběžných otázkách za podmínek stanovených v čl. 35 odst. 3 písm. b) EU.

Vnitrostátní práva

Německé právo

- 11 Článek 3 odst. 2 rámcového rozhodnutí byl do německého práva proveden § 83 bodem 1 Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen (zákon o mezinárodní právní pomoci v trestních věcech) ze dne 23. prosince 1982 (dále jen „IRG“), ve znění Europäisches Haftbefehlsgesetz (BGBl. 2006, s. 1721) (zákon o evropském zatýkacím rozkazu) ze dne 20. července 2006 (dále jen „EuHbG“). Tento paragraf, nadepsaný „Dodatečné podmínky přípustnosti“, stanoví:

„Vydání je vyloučeno,

1. pokud trestní stíhání proti vyžádané osobě v jiném členském státě za tentýž čin, který je předmětem žádosti o vydání, skončilo konečným rozhodnutím, a to za předpokladu, že v případě odsouzení byl trest vykonán, právě je vykonáván nebo podle práva členského státu, ve kterém byl vynesen odsuzující rozsudek, ho již nelze vykonat [...].

[...]“

Italské právo

- 12 Články 73 a 74 nařízení prezidenta republiky č. 309 ze dne 9. října 1990 obsahující konsolidované znění zákonů v oblasti omamných a psychotropních látek, prevence a léčby toxikomanie a znovuzачlenění do společnosti (dále jen „NPR č. 309/90“) zní takto:

„Článek 73. Nedovolená výroba omamných nebo psychotropních látek, obchod s těmito látkami a jejich držení

1. Každému, kdo bez povolení podle článku 17 pěstuje, vyrábí, extrahuje, rafinuje, prodává, nabízí na prodej nebo uvádí do prodeje, přenechává, distribuuje, obchoduje, dopravuje, obstarává pro ostatní, zasílá, má u sebe při tranzitu nebo zasílá tranzitem nebo dodává z jakéhokoli důvodu omamné nebo psychotropní látky [...], bude uložen trest odnětí svobody v délce šesti až dvaceti let a peněžitý trest ve výši 26 000 až 260 000 eur.

[...]

6. Je-li čin spáchán třemi a více osobami jednajícími společně, trest se zvyšuje.

Článek 74. Zločinné spolčení k nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami

1. Jestliže se tři nebo více osob spolčí za účelem spáchání několika trestných činů podle článku 73, bude osobě, která navádí, vytváří, řídí, organizuje nebo financuje toto spolčení, uložen pouze za tento čin trest odnětí svobody v délce nejméně dvaceti let.

2. Tomu, kdo se účastní zločinného spolčení, bude uložen trest odnětí svobody v délce nejméně deseti let.

3. Trest se zvyšuje, je-li počet účastníků zločinného spolčení přinejmenším deset [...].

[...]“

13 Podle článku 649 italského trestního řádu „[o]bžalovaný zproštěný obžaloby nebo odsouzený na základě rozsudku nebo trestního příkazu, proti nimž není možné odvolání, nemůže být opětovně podroben trestnímu řízení za tentýž čin, a to ani v případě, že tento čin je posuzován odlišně co do právní kvalifikace, stupně závažnosti nebo okolností“.

14 Podle informací italské vlády z judikatury Corte suprema di cassazione (kasační soud) však vyplývá, že „výjimky stanovené v článku 649 italského trestního řádu se nelze dovolávat, pokud se v případě činu, který je předmětem konečného rozhodnutí, jedná o ideální souběh trestných činů, takže jednání, které již bylo předmětem konečného rozhodnutí, může být jakožto skutková okolnost překvalifikováno a podřazeno na základě odlišného nebo i alternativního posouzení pod širší skutkovou podstatu“.

Skutkové okolnosti ve věci v původním řízení a předběžné otázky

15 Dne 7. listopadu 2008 vystavil Tribunale di Catania (Itálie) evropský zatýkací rozkaz (dále jen „zatýkací rozkaz“) na G. Mantella za účelem jeho zatčení a předání italským orgánům v rámci trestních řízení zahájených vůči této osobě. Tento zatýkací rozkaz vychází z vnitrostátního zatýkacího rozkazu vystaveného tímtož soudem dne 5. září 2008 na G. Mantella a 76 dalších spoluobviněných.

16 Zatýkací rozkaz se týká dvou činů, které jsou G. Mantellovi přičítány.

17 Zaprvé se měl obviněný v období od ledna roku 2004 do listopadu 2005 podílet v rámci organizované zločinecké skupiny čítající nejméně deset dalších osob na obchodu s kokainem organizovaném ve městě Vittoria, v jiných italských městech, jakož i v Německu. Gaetano Mantello byl údajně nejenom překupníkem a zprostředkovatelem, ale měl rovněž na starost zásobování kokainem a obchodování s ním. Podle čl. 74 odst. 1 a 3 NPR č. 309/90 lze za tyto činy podle italského práva uložit trest odnětí svobody v délce nejméně dvaceti let.

18 Zadruhé si obviněný sám nebo spolu s ostatními během tohoto období a na týchž místech protiprávně obstarával kokain, který měl ve svém držení, přepravoval jej a prodával jej nebo přenechával třetím osobám. Za tyto činy pachateli hrozí podle italského práva trest odnětí svobody v délce osmi až dvaceti let, který může být i zpřísněn.

19 V tomto ohledu byly v případě G. Mantella uplatněny přítěžující okolnosti, jelikož byl kokain prostřednictvím sítě dodáván nezletilému.

20 Podle údajů uvedených ve vnitrostátním zatýkacím rozkazu vyšetřovaly různé orgány od ledna 2004

nedovolený obchod s kokainem v regionu Vittoria. Vyšetřování sestávalo zejména z rozsáhlých telefonních odposlechů, které umožnily odhalit existenci organizované sítě sestávající ze dvou zločinných společen, což znamenalo uplatnění článku 74 NPR č. 309/90. Odposlechy telefonních hovorů G. Mantella v období od 19. ledna do 13. září 2005 krom toho potvrdily, že byl součástí uvedené sítě. Gaetano Mantello byl rovněž sledován vyšetřovateli během některých ze svých cest, zejména mezi Sicílií (Itálie) a Milánem (Itálie) dne 28. července 2005, jakož i 12. srpna 2005, a mezi Sicílií, Esslingem (Německo) a Catanií dne 12. září 2005.

- 21 Během této poslední cesty koupil G. Mantello v Esslingenu 150 gramů kokainu a na zpáteční cestě byl večer dne 13. září 2005 při vystupování z vlaku na nádraží v Catanii zadržen železniční policií, která ho prohledala a zjistila, že přepravuje dva sáčky obsahující 9,5 a 145,96 gramů kokainu, což odpovídá 599 až 719 jednotlivým dávkám.
- 22 Rozsudkem Tribunale di Catania ze dne 30. listopadu 2005 byl G. Mantello odsouzen k trestu odnětí svobody v délce tří let, šesti měsíců a dvaceti dnů a k peněžitému trestu ve výši 13 000 eur. Státní zastupitelství obžalovalo G. Mantella z toho, že měl dne 13. září 2005 v nedovoleném držení 155,46 gramů kokainu určeného k dalšímu prodeji. Tribunale di Catania měl za to, že skutková podstata těchto činů byla prokázána. Na návrh G. Mantella rozhodl uvedený soud ve zkráceném řízení, což G. Mantellovi umožnilo dosáhnout snížení trestu. Rozsudkem ze dne 18. dubna 2006 potvrdil Corte d'appello di Catania (odvolací soud v Catanii) rozsudek tohoto soudu.
- 23 Následně Tribunale di Catania G. Mantellovi trest snížil, takže si odpykal trest odnětí svobody pouze v délce deseti měsíců a dvaceti dnů, přičemž mu byl snížen i peněžitý trest.
- 24 Poté, co se prostřednictvím Schengenského informačního systému (SIS) dne 3. prosince 2008 dozvědělo Generalstaatsanwaltschaft Stuttgart (generální státní zastupitelství ve Stuttgartu) o zatýkacím rozkazu, nechalo zatknout dne 29. prosince 2008 G. Mantella v jeho bydlišti a předvést jej k Amtsgericht Stuttgart. Během svého výslechu G. Mantello vyjádřil nesouhlas se svým předáním vystavujícímu justičnímu orgánu a nevzdal se možnosti uplatnit zásadu speciality. Na žádost uvedeného státního zastupitelství požádal Oberlandesgericht Stuttgart italské orgány dne 22. ledna 2009, aby ověřily, zda rozsudek ze dne 30. listopadu 2005 nebrání výkonu zatýkacího rozkazu.
- 25 Vzhledem k tomu, že Oberlandesgericht Stuttgart neobdržel od těchto orgánů žádné informace, rozhodl se tedy dne 20. března 2009 přerušit řízení o výkonu zatýkacího rozkazu. S ohledem na obtížnost věci v původním řízení, pokud jde o skutkové okolnosti a právní stránku, přidělil tento soud G. Mantellovi právního zástupce *ex officio*.
- 26 Posléze v reakci na žádost o informace vykonávajícího justičního orgánu vyšetřující soudce Tribunale di Catania jakožto justiční orgán, který vystavil zatýkací rozkaz, nakonec dne 4. dubna 2009 vysvětlil, že rozsudek ze dne 30. listopadu 2005 nebrání trestnímu stíhání na základě zatýkacího rozkazu, a že se tedy nejedná o případ, na který by se uplatnila zásada *ne bis in idem*. Státní zastupitelství Stuttgart tedy požádalo předkládající soud, aby zatýkací rozkaz vykonal.
- 27 Oberlandesgericht Stuttgart se však táže, zda může odmítnout výkon zatýkacího rozkazu vystaveného na organizované trestné činy vzhledem k tomu, že podle jeho názoru již v okamžiku vyšetřování, které vedlo k odsouzení G. Mantella za držení kokainu za účelem jeho dalšího prodeje, měli italští vyšetřovatelé důkazy, které postačovaly k jeho obvinění a trestnímu stíhání za obvinění uvedená v zatýkacím rozkazu, zejména za obchod s drogami v organizované zločinecké skupině. Tito vyšetřovatelé však v zájmu vyšetřování s cílem tomuto obchodování zamezit a zadržet ostatní podezřelé osoby nepředložili informace a důkazy, které měli, vyšetřujícímu soudci ani v té době nepožádali o trestní stíhání těchto činů.
- 28 Podle předkládajícího soudu je podle německého práva, jak je vykládá Bundesgerichtshof, v zásadě možné dodatečně stíhat skupinový delikt, pokud byly předmětem dřívější obžaloby a soudního vyšetřování pouze izolované činy člena takové skupiny a pokud obžalovaný nenabyl legitimního očekávání, že dřívější řízení zahrnovalo všechny činy, jichž se dopustil v rámci skupiny. Zdá se však, že předkládající soud s tímto názorem Bundesgerichtshof zcela nesouhlasí. Navrhuje totiž přidat třetí podmínku, a to že v okamžiku vydání soudního rozhodnutí ohledně izolovaného činu nesmělo být vyšetřovatelům známo, že došlo k dalším izolovaným činům a že se celkově jedná o skupinový delikt,

což právě nebyl případ italských vyšetřovacích orgánů.

- 29 Oberlandesgericht Stuttgart dále uvádí, že ve věci v původním řízení chybí nadnárodní prvek, jelikož by potenciální *idem* bylo tvořeno soudním rozhodnutím pocházejícím ze samotného vystavujícího členského státu, a nikoli z jiného členského státu. Krom toho uvedený soud tvrdí, že pojem „stejný čin“ nebyl dosud předmětem rozhodnutí Soudního dvora v souvislosti s evropským zatýkacím rozkazem. Tento soud se přitom táže, zda lze judikaturu týkající se ÚPSD použít i na situaci, o jakou se jedná ve věci v původním řízení.
- 30 Za těchto podmínek se Oberlandesgericht Stuttgart rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Posuzuje se otázka, zda se jedná o ‚stejný čin‘ ve smyslu čl. 3 odst. 2 rámcového rozhodnutí
- a) podle práva vystavujícího členského státu nebo
 - b) podle práva vykonávajícího členského státu nebo
 - c) tak, že se pojem ‚stejný čin‘ vyloží autonomně na základě práva Unie?
- 2) Je nedovolený dovoz omamných látek ‚stejným činem‘ ve smyslu čl. 3 odst. 2 rámcového rozhodnutí jako účast na [zločinném] spolčení za účelem obchodování s omamnými látkami, jestliže vyšetřovací orgány v době vydání odsuzujícího rozsudku za uvedený nedovolený dovoz měly informace a důkazy, na základě nichž existovalo důvodné podezření z účasti na takovém spolčení, ale v zájmu vyšetřování upustily od toho, aby tyto informace a důkazy předložily soudu, a zahájily z tohoto důvodu trestní stíhání?“
- 31 Na žádost předkládajícího soudu, která byla odůvodněna obavou tohoto soudu, aby nedošlo k průtahům v postupu předání požadovaném italskými orgány, určený senát přezkoumal nutnost projednání této věci v naléhavém řízení podle v článku 104b jednacího řádu Soudního dvora. Rozhodnutím ze dne 20. července 2009, přijatým na základě odstavce 1 čtvrtého pododstavce uvedeného článku, uvedený senát po vypořádání generálního advokáta rozhodl, že se této žádosti nevyhovuje.

K předběžným otázkám

- 32 Podstatou otázek předkládajícího soudu je, zda za okolností, o jaké se jedná ve věci v původním řízení, může odmítnout výkon zatýkacího rozkazu na základě čl. 3 odst. 2 rámcového rozhodnutí.
- 33 Z první položené otázky, zda je pojem „stejný čin“ v uvedeném čl. 3 odst. 2 autonomním pojmem práva Unie, totiž vyplývá, že podle názoru předkládajícího soudu v případě, že tento pojem musí být posouzen pouze s ohledem na právo vystavujícího členského státu nebo právo vykonávajícího členského státu, platí, že tento soud má povinnost provést předání G. Mantella. Je tomu tak podle jeho názoru proto, že podle německého práva, jak je vykládá Bundesgerichtshof, je v zásadě možné dodatečně stíhat skupinový delikt, pokud byly předmětem dřívější obžaloby a soudního vyšetřování pouze izolované činy člena takové skupiny a pokud obžalovaný nenabyl legitimního očekávání, že dřívější řízení zahrnovalo všechny činy, jichž se dopustil v rámci skupiny. Krom toho s přihlédnutím k judikatuře italského Corte suprema di cassazione zmíněné v bodě 14 tohoto rozsudku a k informacím uvedeným v jeho bodě 26, které byly předkládajícímu soudu předloženy dne 4. dubna 2009 vyšetřujícím soudcem Tribunale di Catania, nebrání rozsudek ze dne 30. listopadu 2005 vydaný tímto soudem podle italského práva trestnímu stíhání takových činů, jako jsou činy uvedené v zatýkacím rozkazu.
- 34 Naopak pro případ, že musí být pojem „stejný čin“ uvedený v čl. 3 odst. 2 rámcového rozhodnutí považován za autonomní pojem práva Unie, se předkládající soud druhou položenou otázkou táže, zda v protikladu k německému a italskému právu, jak je vykládají nejvyšší soudy těchto členských států, vyžaduje toto ustanovení rámcového rozhodnutí za účelem umožnění trestního stíhání osoby na základě širšího obvinění, než bylo obvinění, které již bylo předmětem konečného rozhodnutí týkajícího se izolovaného činu, aby v okamžiku prvního obvinění, které vedlo k tomuto konečnému rozhodnutí, nesmělo být vyšetřovatelům známo, že došlo k dalším izolovaným činům a že se celkově jedná

o skupinový delikt, což právě nebyl případ italských vyšetřovacích orgánů.

- 35 Úvodem je třeba připomenout, jak zejména vyplývá z čl. 1 odst. 1 a 2 rámcového rozhodnutí, jakož i z jeho pátého a sedmého bodu odůvodnění, že cílem tohoto rozhodnutí je nahradit mnohostranný systém vydávání mezi členskými státy systémem předávání odsouzených nebo podezřelých osob mezi justičními orgány za účelem trestního řízení nebo výkonu soudních rozhodnutí, který je založen na zásadě vzájemného uznávání (rozsudek ze dne 6. října 2009, Wolzenburg, C-123/08, Sb. rozh. s. I-9621, bod 56).
- 36 Zásada vzájemného uznávání, na které stojí struktura rámcového rozhodnutí, znamená na základě čl. 1 odst. 2 tohoto rozhodnutí to, že členské státy jsou v podstatě povinny evropskému zatýkácímu rozkazu vyhovět (rozsudek ze dne 1. prosince 2008, Leymann a Pustovarov, C-388/08 PPU, Sb. rozh. s. I-8983, bod 51).
- 37 Členské státy totiž mohou odmítnout vykonat takový rozkaz pouze v případech povinného odmítnutí výkonu stanovených v článku 3 rámcového rozhodnutí, jakož i v případech vyjmenovaných v jeho článku 4 (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Leymann a Pustovarov, bod 51).
- 38 V tomto ohledu platí, že výklad pojmu „stejný čin“ uvedený v čl. 3 odst. 2 rámcového rozhodnutí nelze ponechat na justičních orgánech jednotlivých členských států na základě jejich vnitrostátního práva. Z požadavku jednotného použití práva Unie totiž vyplývá, že jelikož toto ustanovení neodkazuje na právo členských států, pokud jde o tento pojem, musí být tento pojem vykládán autonomním a jednotným způsobem v celé Unii (viz obdobně rozsudek ze dne 17. července 2008, Kozłowski, C-66/08, Sb. rozh. s. I-6041, body 41 a 42). Jedná se tedy o autonomní pojem práva Unie, který jako takový může být předmětem žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce jakéhokoli soudu, kterému byl předložen spor týkající se takového pojmu, za podmínek definovaných v hlavě VII protokolu č. 36 Smlouvy o FEU o přechodných ustanoveních.
- 39 Je třeba uvést, že pojem „tentýž čin“ je rovněž uveden v článku 54 ÚPSD. V tomto rámci byl uvedený pojem vykládán tak, že se týká pouze skutkové stránky činů a zahrnuje všechny konkrétní okolnosti, které jsou vzájemně neoddělitelně spojeny, nezávisle na právní kvalifikaci těchto činů nebo chráněném právním zájmu (viz rozsudky ze dne 9. března 2006, Van Esbroeck, C-436/04, Sb. rozh. s. I-2333, body 27, 32 a 36, jakož i ze dne 28. září 2006, Van Straaten, C-150/05, Sb. rozh. s. I-9327, body 41, 47 a 48).
- 40 Vzhledem ke společnému cíli článku 54 ÚPSD a čl. 3 odst. 2 rámcového rozhodnutí, který spočívá v zabránění tomu, aby byla osoba znovu trestně stíhána nebo odsouzena za tentýž čin, je třeba uznat, že výklad tohoto pojmu v rámci ÚPSD je platný i v kontextu rámcového rozhodnutí.
- 41 Pokud je vykonávající justiční orgán uvědomen o tom, že existuje v některém členském státě konečné rozhodnutí o stejném činu, na který je vystaven evropský zatýkácí rozkaz, který mu byl předložen, musí uvedený orgán v souladu s čl. 3 odst. 2 rámcového rozhodnutí odmítnout výkon uvedeného zatýkácího rozkazu, a to za předpokladu, že v případě odsouzení byl trest vykonán, právě je vykonáván nebo podle práva členského státu, ve kterém byl vynesен odsuzující rozsudek, jej již nelze vykonat.
- 42 Předkládající soud ve své žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce uvádí, že má *prima facie* za to, že činy, o které se opírá konečné rozhodnutí ze dne 30. listopadu 2005, tedy držení 155,46 gramů kokainu G. Mantellem ve Vittorii dne 13. září 2005, jsou s ohledem na pojem „stejný čin“ odlišné od těch, které jsou uvedeny v zatýkáčím rozkazu, tedy od činů, které nastaly v období od ledna 2004 do listopadu 2005, týkajících se účasti G. Mantella na zločinném spolčení jakožto překupníka, zprostředkovatele a dodavatele, jakož i od činů týkajících se nedovoleného držení drog během téhož období a v několika italských a německých městech.
- 43 Je tedy třeba mít za to, že ve skutečnosti se otázky předkládajícího soudu spíše týkají pojmu „pravomocně odsouzena [konečné rozhodnutí]“ než pojmu „stejný čin“. Tento soud se totiž táže, zda vzhledem k tomu, že v okamžiku vydání rozsudku dne 30. listopadu 2005 měli italské vyšetřovatele důkazy o činech, které nastaly v období od ledna 2004 do listopadu 2005, které by umožnily prokázat trestný čin účasti G. Mantella na zločinném spolčení, jakož i trestný čin nedovoleného držení drog, může být tento rozsudek považován nejenom za konečný odsuzující rozsudek vztahující se na izolované činy

ze dne 13. září 2005, které byly posouzeny jako trestný čin nedovoleného držení drog určených k dalšímu prodeji, ale rovněž za rozhodnutí, které je překážkou pozdějšího trestního stíhání takových obvinění, jako jsou obvinění uvedená v zatýkacím rozkazu.

- 44 Jinými slovy, tento soud se táže, zda na základě okolností, že vyšetřovací orgány měly důkazy týkající se skutečností zakládajících trestné činy uvedené v zatýkacím rozkazu, ale nepředložily je k posouzení Tribunale di Catania v době, kdy tento soud rozhodoval o izolovaných činech ze dne 13. září 2005, lze pokládat toto rozhodnutí za konečné rozhodnutí o činech uvedených v zatýkacím rozkazu.
- 45 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že trestní stíhání proti vyžádané osobě za stejný čin skončilo konečným rozhodnutím ve smyslu čl. 3 odst. 2 rámcového rozhodnutí, pokud je na základě trestního řízení stíhání s konečnou platností zastaveno (viz obdobně rozsudky ze dne 11. února 2003, Gözütok a Brügge, C-187/01 a C-385/01, Recueil, s. I-1345, bod 30, jakož i ze dne 22. prosince 2008, Turanský, C-491/07, Sb. rozh. s. I-11039, bod 32) nebo pokud justiční orgány členského státu přijaly rozhodnutí, podle kterého je obžalovaný pravomocně zproštěn obžaloby za činy, které jsou mu přičítány (viz obdobně výše uvedené rozsudky Van Straaten, bod 61, a Turanský, bod 33).
- 46 „Konečná“ povaha rozhodnutí, o které hovoří čl. 3 odst. 2 rámcového rozhodnutí, se posuzuje na základě práva členského státu, v němž bylo toto rozhodnutí vydáno.
- 47 Rozhodnutí, kterým bylo podle práva členského státu zahájeno trestní stíhání osoby a jímž nebylo s konečnou platností ukončeno trestní řízení na vnitrostátní úrovni týkající se určitých činů, tak v zásadě nemůže být procesní překážkou tomu, aby bylo v jednom z členských států Unie případně zahájeno trestní stíhání této osoby pro tentýž čin nebo aby v něm bylo pokračováno (viz obdobně výše uvedený rozsudek Turanský, bod 36).
- 48 Podobně jako v rámci spolupráce upraveného v článku 57 ÚPSD umožňuje v tomto ohledu čl. 15 odst. 2 rámcového rozhodnutí vykonávajícímu justičnímu orgánu požadovat od justičního orgánu členského státu, na jehož území bylo rozhodnutí vydáno, právní informace týkající se přesné povahy tohoto rozhodnutí za účelem určení toho, zda má uvedené rozhodnutí podle vnitrostátního práva uvedeného státu takovou povahu, aby mohlo být považováno za rozhodnutí, kterým bylo na vnitrostátní úrovni s konečnou platností ukončeno trestní řízení (viz obdobně výše uvedený rozsudek Turanský, bod 37).
- 49 Ve věci v původním řízení přitom předkládající soud využil rámce spolupráce upraveného v čl. 15 odst. 2 rámcového rozhodnutí. Ve své odpovědi mu vystavující justiční orgán výslovně sdělil, že podle italského práva skončilo trestní stíhání proti obviněnému za izolované činy nedovoleného držení drog konečným rozhodnutím, ale že trestní stíhání, v jejichž rámci byl vystaven jeho zatýkací rozkaz, se opírají o odlišné činy, týkající se organizovaného trestného činu, jakož i dalších trestných činů nedovoleného držení drog za účelem jejich dalšího prodeje, na které se jeho rozsudek ze dne 30. listopadu 2005 nevztahuje. I když vyšetřovací orgány měly určité faktické informace týkající se těchto trestných činů, z odpovědi vystavujícího justičního orgánu vyplývá, že první rozsudek Tribunale di Catania nelze považovat za rozhodnutí, kterým bylo na vnitrostátní úrovni s konečnou platností ukončeno trestní řízení, co se týče činů uvedených v jeho zatýkacím rozkazu.
- 50 Za takových okolností, jaké jsou dány ve věci v původním řízení, kdy vystavující justiční orgán v odpovědi na žádost o informace ve smyslu čl. 15 odst. 2 rámcového rozhodnutí, kterou formuloval vykonávající justiční orgán, s příslušným vysvětlením výslovně konstatoval, že se jeho předcházející rozsudek nevztahuje na činy uvedené v jeho zatýkacím rozkazu, a tudíž není překážkou pro trestní stíhání, v jejichž rámci byl uvedený zatýkací rozkaz vydán, měl tedy tento vykonávající justiční orgán vyvodit všechny důsledky z posouzení provedeného vystavujícím justičním orgánem v jeho odpovědi.
- 51 S ohledem na veškeré výše uvedené úvahy je třeba odpovědět předkládajícímu soudu tak, že pro účely vystavení a vydání evropského zatýkacího rozkazu je pojem „stejný čin“ uvedený v čl. 3 odst. 2 rámcového rozhodnutí autonomním pojmem práva Unie. Za takových okolností, jaké jsou dány ve věci v původním řízení, kdy vystavující justiční orgán v odpovědi na žádost o informace ve smyslu čl. 15 odst. 2 tohoto rámcového rozhodnutí, kterou formuloval vykonávající justiční orgán, na základě svého vnitrostátního práva a při dodržení požadavků vyplývajících z pojmu „stejný čin“, jak je zakotven v tomtéž čl. 3 odst. 2 rámcového rozhodnutí, výslovně konstatoval, že předcházející rozsudek vydaný

v jeho právním řádu není konečným rozhodnutím vztahujícím se na činy uvedené v jeho zatýkacím rozkazu, a tudíž není překážkou pro trestní stíhání, v jejichž rámci byl uvedený zatýkací rozkaz vydán, nemá vykonávající justiční orgán žádný důvod ve spojitosti s takovým rozsudkem uplatnit důvod pro povinné odmítnutí výkonu upravený v uvedeném čl. 3 odst. 2.

K nákladům řízení

- 52 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

Pro účely vystavení a výkonu evropského zatýkacího rozkazu je pojem „stejný čin“ uvedený v čl. 3 odst. 2 rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy autonomním pojmem práva Unie.

Za takových okolností, jaké jsou dány ve věci v původním řízení, kdy vystavující justiční orgán v odpovědi na žádost o informace ve smyslu čl. 15 odst. 2 tohoto rámcového rozhodnutí, kterou formuloval vykonávající justiční orgán, na základě svého vnitrostátního práva a při dodržení požadavků vyplývajících z pojmu „stejný čin“, jak je zakotven v tomtéž čl. 3 odst. 2 rámcového rozhodnutí, výslovně konstatoval, že předcházející rozsudek vydaný v jeho právním řádu není konečným rozhodnutím vztahujícím se na činy uvedené v jeho zatýkacím rozkazu, a tudíž není překážkou pro trestní stíhání, v jejichž rámci byl uvedený zatýkací rozkaz vydán, nemá vykonávající justiční orgán žádný důvod ve spojitosti s takovým rozsudkem uplatnit důvod pro povinné odmítnutí výkonu upravený v uvedeném čl. 3 odst. 2.

Podpisy.

* Jednací jazyk: němčina.